

**USLOVI ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI
TURISTIČKIH AGENCIJA ZA SLUČAJ INSOLVENTNOSTI I
ODGOVORNOSTI ZA SLUČAJ ŠTETE NANETE PUTNIKU
(GARANCIJA PUTOVANJA)**

U Beogradu, 18. avgusta 2022. godine

Uvodne odredbe

Član 1.

Ovim Uslovima za osiguranje od odgovornosti turističkih agencija za slučaj insolventnosti i odgovornosti za slučaj štete nanete putniku (garancija putovanja), bliže se propisuju vrste, visina, uslovi garancije putovanja, način aktiviranja, visina ukupnog limita osiguravajućeg pokriva u zavisnosti od kategorije licence, namena sredstava, kao i drugi uslovi koje mora da ispuni organizator putovanja.

Član 2.

Značenje pojedinih izraza:

Uslovi - Uslovi za osiguranje od odgovornosti turističkih agencija za slučaj insolventnosti i odgovornosti za slučaj štete nanete putniku (garancija putovanja), (u daljem tekstu "Uslovi");

Osiguravač – MILENIJUM OSIGURANJE a.d.o. Beograd;

Ugovarač osiguranja - jeste privredni subjekt ili pravno lice koje na osnovu ugovora sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju;

Turistička agencija - je organizator turističkog putovanja u smislu propisa koji uređuju oblast turizma;

Osiguranik – organizator putovanja - turistička agencija koja organizuje, realizuje i prodaje turistička putovanja u zemlji i inostranstvu, pod kojom se podrazumeva privredno društvo, preduzetnik ili ogranak drugog domaćeg ili stranog pravnog lica koje obavlja registrovanu delatnost turističkih agencija u Republici Srbiji i koje poseduje odgovarajuću licencu, u smislu propisa koju uređuju oblast turizma;

Opšti uslovi putovanja – pisani dokument (u štampanoj ili elektronskoj formi) kojim se uređuju prava i obaveze organizatora putovanja i prava i obaveze putnika u skladu sa Zakonom o turizmu, a koje je osiguranik u obavezi da uruči putniku;

Turističko putovanje – unapred pripremljena kombinacija dve ili više turističkih usluga (prevoz, smeštaj i druge turističke usluge) u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju, ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smeštaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje turistička agencija organizator putovanja nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj ceni;

Program putovanja - pisani dokument (u štampanoj ili elektronskoj formi) kojim se uređuju obaveze organizatora putovanja u vezi sa putovanjem za koje se putnik opredelio i sadrži sve elemente u skladu sa Zakonom o turizmu i Zakonom o zaštiti potrošača, a koje je osiguranik u obavezi da uruči putniku;

Korisnik osiguranja - putnik u slučaju neispunjenja, delimičnog ispunjenja ili neurednog ispunjenja obaveza organizatora putovanja, koje su određene opštim Uslovima putovanja i programom putovanja organizatora putovanja ili lice koje je izmirilo troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu;

Garancija putovanja – jeste propisana garancija za slučaj insolventnosti i radi naknade štete putniku nastale neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem ugovorenih obaveza. Garancija putovanja se može izdati samo za turistička putovanja ugovorena u smislu ovih Uslova i zakona;

Potvrda o garanciji putovanja – jeste dokument koji organizator putovanja uručuje putniku i koji sadrži propisane podatke o garanciji putovanja iz koje se obezbeđuje pokriće za uplaćeni iznos i koja sadrži podatke potrebne za njeno aktiviranje. Potvrda se smatra validnom pod uslovom da je uneta u propisane evidencije u smislu zakona i podzakonskih akata i /ili evidencije osiguravača, te u tom slučaju, proizvodi prava i obaveze u smislu ovih Uslova;

Putnik – fizičko lice koje sa osiguranikom ima pisani ugovor o turističkom putovanju, u skladu sa Opštim uslovima putovanja i Programom putovanja osiguranika, odnosno lice koje je naznačeno u ugovoru ili potvrdi o putovanju i koje nije ugovorna strana iz ugovora o osiguranju;

Polisa osiguranja – Isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;

Premija osiguranja – iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje po osnovu ugovora o osiguranju;

Ukupan limit pokrića (suma osiguranja) – jeste maksimalni iznos koji se može koristiti kao pokriće po osnovu potraživanja svih korisnika iz izdate potvrde o garanciji putovanja po jednom štetnom događaju odnosno osiguranom slučaju i ukupno za period pokrića;

Naknada štete – iznos koji osiguravač plaća korisniku osiguranja po osnovu ugovora o osiguranju i ovih Uslova;

Licenca – jeste rešenje koje izdaje Registrator turizma, na osnovu koga turistička agencija stiče status organizatora putovanja;

Pravilnik - Pravilnik o vrsti, visini i uslovima garancije putovanja, visini depozita u zavisnosti od kategorije licence, načinu aktiviranja, nameni sredstava, kao i drugim uslovima koje mora da ispuni organizator putovanja, donetim od strane Ministra trgovine, turizma, i telekomunikacija;

Insolventnost organizatora putovanja - je nesposobnost plaćanja dospelih obaveza u iznosu i u roku dospeća, koja obuhvata finansijsku blokadu organizatora putovanja, kao i nemogućnost izmirenja obaveza organizatora putovanja kada je iznos obaveza veći od iznosa sredstava kojima raspolaže na računima kod banaka.

Predmet osiguranja
Garancija putovanja – insolventnost organizatora putovanja
Član 3.

Garancijom putovanja za slučaj insolventnosti organizatora putovanja obezbeđuju se:

- 1) troškovi nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u zemlji ili inostranstvu, u mesto polaska;
- 2) potraživanja uplaćenih sredstava putnika po osnovu ugovora o turističkom putovanju, koje organizator putovanja nije realizovao;
- 3) potraživanja uplaćenih sredstava putnika, u slučaju otkaza putovanja od strane putnika, u skladu sa opštim uslovima putovanja;
- 4) potraživanja razlike između uplaćenih sredstava po osnovu ugovora o turističkom putovanju i sredstava sniženih srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Predmet osiguranja
Garancija putovanja – naknada štete putniku za slučaj nerealizovanog putovanja i
neizvršenja ili delimičnog neizvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja (odgovornost)
Član 4.

Garancijom putovanja radi naknade štete obezbeđuje se naknada štete koja je prouzrokovana putniku

neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obaveza organizatora putovanja, koje su određene opštim uslovima i programom putovanja organizatora putovanja i to naknada za:

- 1) potraživanja uplaćenih sredstava putnika po osnovu ugovora o turističkom putovanju, koje organizator putovanja nije realizovao;
- 2) potraživanja razlike između uplaćenih sredstava po osnovu ugovora o turističkom putovanju i sredstava sniženih srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Osigurani slučaj Član 5.

Osigurani slučaj je događaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje osiguranika.

Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj, ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti, ili ako je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.

U skladu sa ovim Uslovima, osiguranim slučajem smatra se nemogućnost osiguranika kao organizatora putovanja da izmiri troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, kao i sva nastala potraživanja u skladu sa članom 3. ovih Uslova, a kao posledica insolventnosti. Osiguranim slučajem smatra se i neispunjenje, delimično ispunjenje ili neuredno ispunjenje obaveza Osiguranika prema putniku, u skladu sa članom 4. ovih Uslova, koje proizilaze iz opštih uslova putovanja i programa putovanja organizatora putovanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam.

Pod danom nastanka osiguranog slučaja smatra se dan kada je na osnovu propisa, opštih uslova putovanja i programa putovanja nastala obaveza osiguranika kao organizatora putovanja da izmiri troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, kao i sva nastala potraživanja, koja obuhvataju osiguravajuće pokriće u skladu sa članovima 3. i 4. ovih Uslova.

U cilju utvrđivanja nastanka osiguranog slučaja, Osiguravač ima pravo da zatraži odgovarajuću dokumentaciju od Ugovarača osiguranja i/ili Osiguranika i / ili Korisnika osiguranja, koja je merodavna isključivo kao osnov za utvrđivanje postojanja obaveze Osiguravača za isplatu nadoknade iz osiguranja, nastanka i dana nastanka osiguranog slučaja, a ne i za visinu nadoknade iz osiguranja.

Više štetnih događaja, kao i više šteta koji su posledica istog uzroka, smatraju se jednim osiguranim slučajem bez obzira na broj oštećenih putnika.

Zaključenje ugovora o osiguranju Član 6.

Ugovor o osiguranju zaključen je kada ugovorne strane potpišu ugovor o osiguranju.

Osiguravač ne snosi nikakve obaveze iz ugovora o osiguranju ako je u času zaključenja ugovora, osigurani slučaj već nastupio ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti.

Prijava okolnosti značajnih za ocenu rizika Član 7.

Osiguranik - Ugovarač osiguranja dužan je da prilikom zaključenja ugovora prijavi Osiguravaču sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika, a koje su mu bile poznate ili su mu morale biti poznate.

Pre zaključenja ugovora o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima, osiguranik - ugovarač osiguranja je dužan dostaviti

osiguravaču sve podatke i informacije u vezi sa stanjem rizika, bonitetom osiguranika i podacima o žalbama putnika iz prethodnog perioda, a koje Osiguravač zahteva putem posebnog upitnika za zaključenje ovog osiguranja. Zakonski zastupnik Osiguranika na navedenom upitniku potvrđuje da su podaci i informacije tačne i istinite.

Ako je Osiguranik - ugovarač osiguranja dao netačnu ili nepotpunu prijavu, ili je propustio da da dužno obaveštenje, osiguravač može, u skladu sa zakonom, da raskine ugovor ili da zahteva njegovo poništenje, u zavisnosti od toga da li je osiguranik - ugovarač osiguranja dao netačnu ili nepotpunu prijavu namerno ili nenamerno.

Trajanje osiguranja Član 8.

Ako u polisi osiguranja nije drugačije ugovoreno, osiguravajuće pokriće po ugovoru o osiguranju počinje u 24 časa onog dana koji je naveden kao datum početka osiguravajućeg pokrića i završava se u 24 časa dana koji je naveden kao datum isteka osiguravajućeg pokrića.

Osiguranje prestaje pre ugovorenog roka i u sledećim slučajevima:

- 1) Iscrpljivanjem ugovorene sume osiguranja;
- 2) Gubitkom licence osiguranika;
- 3) Raskidom ugovora o osiguranju.

Važenje osiguravajućeg pokrića Član 9.

Važnost osiguravajućeg pokrića:

- 1) Osiguravajuće pokriće u skladu sa ovim Uslovima se pruža za turistička putovanja za koja su ugovori o turističkom putovanju evidentirani u poslovnim knjigama Osiguranika, i u propisanim evidencijama i za koje su potvrde o garanciji putovanja izdate i evidentirane u propisane evidencije u periodu važenja polise osiguranja.
- 2) Osiguravajuće pokriće ni u jednom slučaju ne važi za turistička putovanja koja su ugovorena pre početka ugovora o osiguranju, ili nakon njegovog prestanka.

Pravo na raskid Član 10.

Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok do 5 godina svaka ugovorana strana taj ugovor može raskinuti pre isteka roka na koji je zaključen i to sa danom isteka godine osiguranja za narednu godinu trajanja osiguranja uz otkazni rok koji ne može biti kraći od tri meseca.

Ako je osiguranje zaključeno na duži rok od pet godina, svaka strana može uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

Ako ugovarač osiguranja raskine ugovor za koji je dobio popust na višegodišnje ugovaranje, koji je obračunat na premiju osiguranja, dužan je da vrati osiguravaču razliku premije u visini odobrenog popusta.

Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor sa danom dospelosti premije, obaveštavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.

U slučajevima raskida ugovora u smislu odredaba ovog člana, ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je istekao otkazni rok po pismenoj izjavi bilo koje ugovorne strane do raskida ugovora o osiguranju.

Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine ugovor kako je napred navedeno.

Ugovori o osiguranju zaključeni na određeno vreme na period do godinu dana, mogu se raskinuti sporazumom obe ugovorne strane.

Ukoliko Osiguravač utvrdi da se Osiguranik ne pridržava propisa o zaštitnim merama radi sprečavanja nastanka osiguranog slučaja, Osiguravač stiče pravo na jednostrani raskid ugovora, ukoliko u roku od 3 dana od dana prijema Obaveštenje Osiguravača da je utvrđeno da se Osiguranik ne pridržava propisanih zaštitnih mera, Osiguranik ne obavesti Osiguravača o radnjama koje je preduzeo povodom uspostavljanja i / ili nastavka preduzimanja propisanih zaštitnih mera.

Ukoliko Osiguranik - ugovarač osiguranja u roku od 3 dana od dana nastanka bilo kakve statusne promene ne obavesti Osiguravača o svim tako nastalim promenama, Osiguravač stiče pravo da jednostrano raskine ugovor o osiguranju bez otkaznog roka, odmah po saznanju za nastalu promenu i o tome obavesti državni organ nadležan za nadzor turističkih agencija.

U slučajevima u kojima prema zakonu i ovim Uslovima zbog raskida ugovora ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je ugovor o osiguranju zaključen, postoji obaveza Osiguravača da ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, obračun premije osiguranja za povrat premije vrši se po principu "pro rata temporis" od bruto premije osiguranja.

Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava, Osiguravač nije u obavezi da izvrši povrat premije osiguranja ako je nastao osigurani slučaj do dana raskida, odnosno prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog roka.

Raskid ugovora o osiguranju usled neplaćanja premije osiguranja

Član 11.

Ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu po isteku roka od trideset dana od dana kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije, ali s tim da taj rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.

U svakom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dospelosti.

Pravo ugovarača osiguranja na odustanak od ugovora

Član 12.

Ugovarač osiguranja ima pravo da odustane od ugovora zaključenog na daljinu, odnosno izvan poslovnih prostorija u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, bez navođenja razloga i dodatnih troškova.

Ugovarač osiguranja ostvaruje pravo na odustanak od ugovora izjavom koju može dati na posebnom obrascu za odustanak od ugovora zaključenog na daljinu, odnosno izvan poslovnih prostorija ili na drugi nedvosmislen način.

Ugovarač osiguranja nema pravo da odustane od ugovora ako se u periodu od 14 dana od dana zaključenja ugovora desio osigurani slučaj za koji je osiguravač isplatio naknadu.

Ugovarač osiguranja nema pravo da odustane od ugovora ako je ugovor o osiguranju, koji je zaključen na period kraći od 30 dana.

Način obaveštavanja**Član 13.**

Sva obaveštenja, izjave i prijave daju se u pisanoj formi u smislu odredaba ovih Uslova.

Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave smatra se dan kada je primljeno obaveštenje u bilo kom pismenom obliku.

Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

Promena imena - naziva i statusa osiguranika - ugovarača osiguranja**Član 14.**

Osiguranik - Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni naziva (poslovnog imena), adrese, statusa, poreskog identifikacionog broja (PIB) i matičnog broja obavesti Osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.

Ukoliko osiguranik - ugovarač osiguranja ne obavesti Osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je ako je Osiguravač uputio osiguraniku - ugovaraču osiguranja preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi odnosno nazivu kojim raspolaže. Obaveštenje postaje punovažno onog dana kada bi prema redovnom toku stvari postalo punovažno da nije bilo promena iz prethodnog stava.

Plaćanje premije osiguranja**Član 15.**

Premija se plaća unapred, u celosti, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, za svaku godinu trajanja osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Ugovaraču osiguranja koji ne plati dospelu premiju odnosno ratu premije u ugovorenom roku može biti zaračunata zatezna kamata na iznos dospеле a nenaplaćene premije.

Na slučajeve neplaćanja premije o dospelosti primenjuju se i druge odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje regulišu posledice neisplate premije. Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama, a dogodi se osigurani slučaj, preostala premija se plaća u punom iznosu.

Suma osiguranja**Član 16.**

Ugovarač osiguranja kao organizator putovanja je dužan da ugovori polis osiguranja, u skladu sa kategorijom kojoj pripada osiguranik po zakonu i podzakonskim aktima.

Ukoliko dođe do promene kategorije iz prethodnog stava, Ugovarač osiguranja je dužan da obavesti Osiguravača o izmenjenim okolnostima i promeni rizika.

Suma osiguranja ugovara se u fiksnom novčanom iznosu i predstavlja ukupnu obavezu za ugovoreni period osiguranja (agregatni limit), koja istovremeno predstavlja i maksimalnu obavezu Osiguravača po jednom osiguranom slučaju, bez obzira na broj oštećenih putnika i/ili korisnika osiguranja.

Ako je iznos naknade za jedno ili više oštećenih lica po jednom osiguranom slučaju viši od ugovorene sume osiguranja ili njenog preostalog dela, limit pokriva u tom slučaju je ugovorena suma osiguranja ili njen preostali deo.

Ako po jednom osiguranom slučaju pravo na naknadu iz osiguranja ima više korisnika osiguranja, a ukupna visina naknade prelazi navedeni limit pokrivača naknada za svakog pojedinačnog korisnika osiguranja se umanjuje u procentu prema odnosu limita pokrivača i ukupne nadoknade.

**Isključenje iz osiguranja za slučaj insolventnosti
organizatora putovanja****Član 17.**

Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu iz osiguranja, u sledećim slučajevima:

- 1) ukoliko se aktom nadležnog državnog organa, zapisnika ili drugog akta turističkog inspektora, pravnosnažnom odlukom suda u parničnom postupku kojom se tužba lica po osnovu potraživanja troškova od osiguranika odbija kao neosnovana, ili drugom verodostojnom ispravom državnog organa zahtev za naknadu štete smatra neosnovanim;
- 2) ako je ugovor između putnika i osiguranika zaključen suprotno zakonu i drugom propisu, kao i suprotno opštim uslovima putovanja;
- 3) ako putnik u samom mestu turističkog putovanja ne prihvati rešenje odnosno organizaciju hitnog zbrinjavanja koje ponudi osiguranik ili nadležna državna institucija;
- 4) usled dodatnih troškova koji nisu uključeni u cenu putovanja;
- 5) koja je pokrivena drugim ugovorima o osiguranju;
- 6) usled prestanka ugovora o turističkom putovanju zbog nemogućnosti ispunjenja ugovornih obaveza za koje nisu odgovorne ugovorne strane;
- 7) usled utvrđenih propusta u neispunjenju ugovornih obaveza koji se pripisuju putniku;
- 8) usled terorizma, ratnih događaja, pandemija, epidemija, zatvaranja granica zemlje destinacije ili zemlje tranzita putnika, štrajkova, pobuna, manifestacija, mera državnih organa koje utiču na nastanak osiguranog slučaja, ako je država proglasila ratno stanje, vanredno stanje ili moratorijum na izmirenje svojih obaveza i slično;
- 9) usled više sile odnosno nepredviđenih događaja na koje ugovorne strane nemaju uticaja i čije su posledice neizbežne uprkos primeni dužne pažnje odnosno čije se dejstvo nije moglo predvideti, izbeći ili otkloniti;
- 10) usled posledičnih šteta i izgubljene dobiti.

**Isključenje iz osiguranja za slučaj odgovornosti
organizatora putovanja****Član 18.**

Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu iz osiguranja, u sledećim slučajevima:

- 1) zbog bilo kog razloga koji ne predstavlja osigurani slučaj u smislu člana 4. ovih Uslova;
- 2) zbog otkaza putovanja od strane putnika iz bilo kog razloga;
- 3) u vezi za bilo kojim vidom štete koja je posledica propusta subagenata/posrednika u prodaji turističkih aranžmana Osiguranika;
- 4) usled više sile odnosno nepredviđenih događaja na koje ugovorne strane nemaju uticaja i čije su posledice neizbežne uprkos primeni dužne pažnje odnosno čije se dejstvo nije moglo predvideti, izbeći ili otkloniti;
- 5) usled terorizma, ratnih događaja, pandemija, epidemija, zatvaranja granica zemlje destinacije ili zemlje tranzita putnika, štrajkova, pobuna, manifestacija, mera državnih organa koje utiču na nastanak osiguranog slučaja, ako je država proglasila ratno stanje, vanredno stanje ili moratorijum na izmirenje svojih obaveza i slično;
- 6) zbog šteta koje su pokrivena drugim vrstama osiguranja, a naročito zbog šteta koje podležu obaveznom

- osiguranju u saobraćaju;
- 7) zbog štete nastale zbog gubitka, oštećenja ili krađe novca, dokumenata, dragocenosti i drugih stvari putnika;
  - 8) zbog štete nastale zbog neizvršenja obaveza prevoznika, ukoliko prevoz nije sastavni element ugovora o turističkom putovanju;
  - 9) zbog bavljenja ekstremnim sportovima (kao primer: padobranstvo i padobransko jedrenje, skakanje užetom, splavaranje, planinarenje, ronjenje, i sl.);
  - 10) zbog davanja pogrešne informacije Osiguranika ili njegovog zaposlenog Putniku usmenim putem;
  - 11) ako putnik nije u potpunosti izvršio svoje ugovorne obaveze prema Osiguraniku po ugovoru o turističkom putovanju u skladu sa Opštim uslovima putovanja i Programom putovanja;
  - 12) ako je ugovor između Putnika i Osiguranika zaključen suprotno zakonu i drugom propisu, kao i suprotno Opštim uslovima putovanja;
  - 13) ukoliko se aktom nadležnog državnog organa, zapisnika ili drugog akta turističkog inspektora, pravosnažnom odlukom suda u parničnom postupku kojom se tužba lica po osnovu potraživanja troškova od osiguranika odbija kao neosnovana, ili drugom verodostojnom ispravom državnog organa zahtev za naknadu štete smatra neosnovanim;
  - 14) zbog svih troškova nastalih usled propusta u postupanju putnika;
  - 15) ako Putnik u samom mestu turističkog putovanja ne prihvati rešenje koje ponudi Osiguranik a koje odgovara uplaćenju usluzi obuhvaćenju programom putovanja;
  - 16) ako se Putnik ne pridržava opštih uslova putovanja i programa putovanja, sa kojima ga je osiguranik imao obavezu upoznati prilikom zaključenja ugovora o turističkom putovanju;
  - 17) za iznos svih dodatnih troškova koji nisu uključeni u cenu ugovorenog turističkog putovanja;
  - 18) u slučaju posledičnih šteta i izgubljene dobiti;
  - 19) zbog propusta u nuđenju Putniku mogućnosti sklapanja ugovora o osiguranju van ovih uslova osiguranja, a posebno:
    - a) osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) i / ili bolesti na putovanju;
    - b) oštećenja i / ili gubtiak prtljaga;
    - c) dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja;
    - d) otkaza putovanja;
    - e) troškova pomoći na putu i povratak u mesto prebivališta.

**Pravo na regres Osiguravača
Član 19.**

Isplatom bilo kog iznosa korisniku osiguranja, Osiguravač stiče pravo subrogacije tj. pravo regresa:

- 1) ukoliko se osigurani slučaj desio zbog stečaja Osiguranika, iz stečajne mase Osiguranika;
- 2) u slučaju da se osigurani slučaj desio usled privremene nelikvidnosti Osiguranika, Osiguravač stiče pravo subrogacije nakon ponovne likvidnosti Osiguranika;
- 3) U slučaju prinudne likvidacije Osiguranika, iz imovine kontrolnog člana / akcionara Osiguranika, koji je prestao da postoji postupkom prinudne likvidacije, a saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima, kojima su uređene pravne posledice brisanja društva iz registra usled prinudne likvidacije;
- 4) ukoliko je do osiguranog slučaja došlo usled nesavesnog ponašanja Osiguranika i/ili nepoštovanja dobrih poslovnih običaja na osnovu kojih je bilo izvesno da će nastupiti osigurani slučaj.

Ako je osigurani slučaj nastao usled privremene nelikvidnosti, Osiguranik je dužan da Osiguravaču u potpunosti nadoknadi sredstva isplaćena na ime naknade iz osiguranja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka privremene nelikvidnosti.

Ako po isteku roka od 30 dana iz prethodnog stava ovog člana, isplaćeni iznos nije nadoknađen u potpunosti,

Osiguravač stiče pravo da raskine ugovor o osiguranju i obavesti nadležno ministarstvo da Osiguranik nema važeću polisu osiguranja, tj. da je ugovor o osiguranju raskinut.

U cilju obezbeđenja prava na regres i subrogaciju, Osiguravač ima pravo da zatraži odgovarajuće mere obezbeđenja od Osiguranika ili kontrolnog člana / akcionara Osiguranika, koji je prestao da postoji u postupku prinudne likvidacije.

Sprečavanje osiguranog slučaja i spasavanje

Član 20.

Ugovarač osiguranja i / ili osiguranik dužni su da preduzmu sve propisane i druge razumne mere da spreče nastanak osiguranog slučaja, a ukoliko nastane osiguran slučaj, dužni su da preduzmu sve što je u njihovoj moći da se otklone i ograniče štetne posledice.

Osiguravač ima pravo da vrši kontrolu sprovođenja zaštitnih mera iz prethodnog stava.

Ako se mere iz stava 1. ovog člana ne izvršavaju Osiguravač može otkazati ugovor i to u roku od 30 dana od dana kada je to utvrđeno.

Ukoliko Ugovarač osiguranja i / ili osiguranik ne izvrši obavezu iz stava 1. ovog člana, obaveza Osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta, gubitak ili trošak zbog njenog neispunjenja.

Ugovarač osiguranja i / ili osiguranik je dužan da bez saglasnosti Osiguravača ne preduzima mere kojima se povećava iznos njegovih potraživanja prema osiguraniku.

Ako Ugovarač osiguranja i / ili osiguranik ne izvrši obavezu iz prethodnog stava, obaveza Osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta, gubitak ili trošak zbog neispunjenja.

Obaveze osiguranika

Član 21.

Osiguranik je dužan da prilikom prodaje turističkog putovanja svakom putniku pruži informacije o osiguranju zaključenom po ovim Uslovima, a posebno informacije o sumi osiguranja i načinu isplate naknade u slučaju nastanka osiguranog slučaja i zajedno sa ugovorom, odnosno potvrdom o putovanju, svakom putniku uruči i potvrdu o garanciji putovanja. Izuzetno potvrda o garanciji putovanja može se izdati i većem broju lica koji su naznačeni u istom ugovoru o putovanju i za koja je po istom ugovoru o putovanju plaćeno turističko putovanje.

Osiguranik je dužan da prilikom prodaje turističkog putovanja, ili prilikom prodaje turističkog putovanja od strane svog posrednika u prodaji, za svakog putnika pojedinačno, odnosno za veći broj lica iz stava 1. ovog člana od Osiguravača zahteva izdavanje potvrde o garanciji putovanja, kao elektronski dokument, koji turistička agencija dalje uručuje putniku neposredno u štampanoj formi, na drugom trajnom nosaču zapisa ili elektronskim putem, uz potvrdu putnika o prijemu (potpisom ili elektronskim putem).

Turistička agencija je obavezna da putniku da i informaciju o pristupu softverskoj aplikaciji i načinu provere tačnosti podataka iz izdate potvrde o garanciji putovanja, od momenta njenog uručenja. Ovu informaciju uručuje putniku neposredno u štampanoj formi, na drugom trajnom nosaču zapisa ili elektronskim putem, uz potvrdu putnika o prijemu (potpisom ili elektronskim putem).

Osiguranik je dužan da u slučaju zaključenja novog ugovora o organizovanju putovanju sa putnikom, usled izmene bitnih elemenata ugovora, putniku uruči i novu potvrdu o garanciji putovanja, uz storniranje prethodne.

Osiguranik ne sme svojim tvrdnjama putnike dovoditi u zabludu da su po ovim Uslovima, osigurani i drugi interesi putnika koji se obezbeđuju drugim ugovorima o osiguranju.

Osiguranik je dužan da, na zahtev Osiguravača, pruži svako obaveštenje ili dokument kojim raspolaže i da preduzme sve razumne mere za pribavljanje obaveštenja ili dokumenta koji su u posedu drugih lica a odnose se na visinu nadoknade iz osiguranja ili su sa njima u vezi.

Osiguranik je dužan da dostavi i druge dokumente koje zatraži Osiguravač radi utvrđivanja postojanja i obima svoje obaveze, i dužan je da omogući ovlašćenom predstavniku Osiguravača da pregleda sve knjigovodstvene evidencije i dokumente kojima raspolaže, a koji se odnose na osnovanost i visinu nadoknade iz osiguranja.

Osiguranik je dužan da obavesti Osiguravača o potrošačkim sporovima ili drugim parničnim sporovima koje putnici pokrenu protiv Osiguranika, a iz osnova njegove odgovornosti koja je pokrivena polisom osiguranja Osiguravača po osnovu ovih Uslova, a sve u cilju ostvarivanja prava Osiguravača kao umešača u navedenim sporovima. Ukoliko Osiguranik ne postupi u skladu sa navedenom obavezom, Osiguravač nema obavezu naknade troškova i kamate koji prozađu iz takvog postupka.

Ukoliko je Osiguranik obavezan presudom iz potrošačkih ili drugih parničnih sporova koje putnici pokrenu protiv Osiguranika, a iz osnova njegove odgovornosti koja je pokrivena polisom Osiguravača po osnovu ovih Uslova, neće biti mesta subrogaciji Osiguranika u prava korisnika osiguranja po osnovu predmetne polise, ukoliko Osiguranik ne postupi u skladu sa obavezom definisanom u prethodnom stavu.

Obaveza obaveštavanja Osiguravača o promenama rizika

Član 22.

Osiguranik je dužan da obavesti Osiguravača o promenama rizika, te je Osiguranik dužan da bez odlaganja obavesti Osiguravača o povećanju rizika, a naročito u slučaju promene kategorije Osiguranika kojoj u skladu sa Pravnikom pripada, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, a ako se povećanje rizika dogodilo bez njegovog učešća, on je dužan da ga obavesti u roku od četrnaest dana od kad je za to saznao.

Ako je povećanje rizika toliko da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegovog zaključenja, on može raskinuti ugovor.

Ali, ako je povećanje rizika toliko da bi Osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može Ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.

Ako Ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrnaest dana od prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.

Ali, ugovor ostaje na snazi i Osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži Ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor, ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kad je ma na koji način doznao za povećanje rizika, ili ako još pre isteka toga roka na neki način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i sl.).

Ukoliko za povećan rizik nije plaćena odgovarajuća dodatna premija u skladu sa tarifom premija osiguravača, jer Osiguranik - ugovarač osiguranja nije Osiguravaču prijavio uvećani rizik ili je dao podatak koji ne odgovara stvarnom stanju rizika, Osiguravač ima pravo da se od Osiguranika regresira za deo isplaćene naknade štete, uvećan za pripadajuću zakonsku zateznu kamatu od dana isplate i troškove postupka, u srazmeri između plaćene premije i premije koju je u skladu sa tarifom premije Osiguravača trebalo platiti.

Postupanje Osiguranika u slučaju nastanka osiguranog slučaja**Član 23.**

Osiguranik je dužan da preduzme sve propisane, ugovorene i ostale potrebne radnje koje služe razrešavanju uzroka, toka i posledica osiguranog slučaja, kao i ograničenju posledica nastale štete.

Osiguranik je dužan da bez odlaganja pisanim putem, a po potrebi i usmeno, obavesti Osiguravača o bilo kojem događaju ili okolnostima koji mogu dovesti do postavljanja odštetnog zahteva prema Osiguravaču.

Kada se dogodi osigurani slučaj i Osiguranik odnosno putnik ukažu da postoji mogućnost njegovog postojanja, Osiguranik je u obavezi da omogući ovlašćenom predstavniku Osiguravača da pregleda sve knjigovodstvene evidencije i dokumente kojima raspolaže, a koji se odnose na utvrđivanje verodostojnosti nastalog ili mogućeg osiguranog slučaja i iznosa naknade.

Osiguranik je dužan da, na zahtev Osiguravača, pruži i sva dodatna obaveštenja ili dokumente kojima raspolaže (originalni spisak svih putnika po organizovanom turističkom putovanju, ugovorene cene turističkih putovanja i dr.) i da preduzme sve razumne mere za pribavljanje obaveštenja ili dokumenta koji su u posedu drugih lica, a radi provere verodostojnosti osiguranog slučaja i radi ispunjenja obaveza prema korisniku osiguranja.

Osiguranik nije ovlašćen da se izjašnjava o zahtevima za naknadu štete i postojanju obaveze osiguravača po istom.

Ako se osiguranik ne pridržava obaveze iz prethodnog stava, Osiguravač ima pravo na naknadu štete koja mu je navedenim postupanjem Osiguranika prouzrokovana.

Dokumentacija potrebna za podnošenje odštetnog zahteva**Član 24.**

Korisnik osiguranja prilikom podnošenja odštetnog zahteva, je dužan podneti sledeću dokumentaciju:

- 1) zahtev za naknadu štete;
- 2) dokaz državnog organa kojim se konstatuje insolventnost u smislu ovih Uslova, i to:
  - rešenje nadležnog Privrednog suda o otvaranju stečajnog postupka;
  - potvrda Narodne banke Srbije o insolventnosti;
  - zapisnik ili drugi akt turističkog inspektora;
  - ili neka druga verodostojna isprava državnog organa kojom se konstatuje insolventnost u smislu ovih uslova;
- 3) program turističkog putovanja, na koje se odštetni zahtev odnosi;
- 4) opšte uslove putovanja;
- 5) pisani ugovor o turističkom putovanju;
- 6) potvrda o garanciji putovanja;
- 7) Dokazi o plaćanju ugovorne cene putovanja u celosti ili delimično;
- 8) sve originalne račune na svoje ime sa potvrdom da su ovi računi plaćeni, sa detaljnom specifikacijom troškova;
- 9) dokaze o nastanku osiguranog slučaja sa pisanom izjavom o okolnostima pod kojima je nastala šteta i visini nastale štete;
- 10) dokazi o plaćenim troškovima na ime hitnog zbrinjavanja putnika;
- 11) dokaz o blagovremenom otkazu putovanja od strane putnika;
- 12) pismenu izjavu korisnika osiguranja da nema daljih potraživanja na ime hitnog zbrinjavanja putnika;

- 13) pravnosnažnu i izvršnu sudsku presudu, odnosno odluku arbitražnog suda, odluku kojom je okončan vansudski potrošački spor kao i odluku drugog sudskog i vansudskogporavnanja kojom je Osiguranik obavezan da isplati nadoknadu Korisniku osiguranja zbog neispunjenja, delimičnog ispunjenja ili neurednog ispunjenja obaveza koje se odnose na realizaciju usluga koje su obuhvaćene Opštim uslovima putovanja i programom putovanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam.
- 14) druga dokumenta koja zatraži Osiguravač radi utvrđivanja postojanja i obima svoje obaveze.

Korisnik osiguranja je dužan da, na zahtev Osiguravača, pruži svako obaveštenje ili dokument kojim raspolaže i da preduzme sve razumne mere za pribavljanje obaveštenja ili dokumenta koji su u posedu drugih lica a odnose se na visinu nadoknade iz osiguranja ili su sa njima u vezi.

Korisnik osiguranja je dužan da dostavi i druge dokumente koje zatraži Osiguravač radi utvrđivanja postojanja i obima svoje obaveze.

Naknada iz osiguranja Član 25.

Naknada iz osiguranja predstavlja iznos stvarne štete koju je pretrpeo Korisnik osiguranja, a maksimalno do iznosa sume osiguranja za sve osigurane slučajeve tokom trajanja osiguranja u skladu sa ovim Uslovima.

Prilikom utvrđivanja visine naknade koju je Osiguravač dužan da isplati Korisniku osiguranja prethodno će se odbiti sva plaćanja koja korisniku osiguranja izvrši sam Osiguranik ili drugo lice za njegov račun:

Pravnosnažna i izvršna sudska presuda odnosno odluka arbitražnog suda ili drugog vansudskog potrošačkog spora je merodavna isključivo kao osnov za utvrđivanje postojanja obaveze Osiguravača za isplatu nadoknade iz osiguranja, nastanka i dana nastanka osiguranog slučaja a ne i za visinu nadoknade iz osiguranja, koja se utvrđuje isključivo u skladu sa ovim Uslovima.

Osiguravač je u obavezi da naknadu isplati korisniku osiguranja u roku od 14 dana o dana kompletiranja odštetnog zahteva i utvrđivanja pravnog osnova i iznosa naknade štete.

Rok za isplatu iz prethodnog stava se može produžiti do evidentiranja svih korisnika osiguranja koji ostvaruju pravo iz ugovora o osiguranju po istom osnovu. Ako je za utvrđivanje iznosa obaveze Osiguravaču potrebno duže vreme od vremena utvrđenog ovim Uslovima, Osiguravač je dužan da na zahtev korisnika osiguranja isplati nesporni deo svoje obaveze na ime predujma.

Nadležnost u slučaju spora Član 26.

U slučaju spora nadležan je stvarno nadležan sud prema mestu sedišta Osiguravača.

Završne odredbe Član 27.

Ovi Uslovi stupaju na snagu i počinju sa primenom u roku od osam dana od dana usvajanja od strane Izvršnog odbora.